

Kiadó: Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
djenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
17. éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. MÁRCIUS 4.
CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

A nép nevében

Volna egy kis hozzászólni valóm, a „Délbácska”
vasárnapi vezércikkéhez, amely a vajdasági
magyarság és az azt képviselni illetékes Or-
szágos Magyar Párt működésével foglalkozik.

Sietek üdvözölni a „Délbácskát” e cik-
két, mert végre leplezetlen őszinteséggel mu-
tat rá pontról-pontra mindazon okokra, ame-
lyek legelsősorban veendőek számításba, ha az
Országos Magyar Párt eddigi működésének ab-
szolut eredménytelenségére a miért-et keressük.

Vajjon lehet-e ott a legcsekélyebb ered-
ményre is számítani, ahol a szó teljes értelmé-
ben, semmi összhang, semmi munka nincsen?

Egy éve már, hogy a Magyar Párt az
országos választásoknál első erőpróbját tar-
totta. Mintegy tizezer ember tett ez alkalom-
mal önzetesen szívvel és lélekkel hitvallást a
Magyar Párt mellett. Kérdelem, történt-e valame-
lyes munkálkodás a rányban, hogy ez a szám
a legközelebbi erőpróbjáig megsokszorozódjék?

Gondját képezte-e az Országos Magyar
Párt vezetőknek, hogy keresztül-kasul az egész
Vajdaság területén a választói névjegyzékbe
bekerülhessenek azon künnrekedt tizezrek, akik
jogfosztottságuk ezen nemének megszűnését
— joggal — a Magyar Párt-tól várják?

De téltenség mellett vajjon van-e egyál-
talan még remény arra, hogy a legközelebbi
választásoknál megmarad még az a tizezer vá-
lasztó is, akik az első alkalommal még hittel,
reménységgel, bizalommal eltelve, leadták sza-
vazó-golyóikat a Magyar Párt urnájába? Alig
hiszem!

Mialatt az Országos Magyar Párt és a
multban megalakult vidéki szervezetei a leg-
kényelmesebb téltenségben vannak, más pártok
serényen bejárják a tulnyomórészt magyarok
lakta vidékeket, a megfelelő irányítás híján
levő magyar emberek közreműködésével, egy-
másután alakítják meg a Magyar Párt, a ma-
gyar kisebbség rovására párt szervezeteiket.

E kétségbeesítő helyzetből való egyetlen
lehetséges kivezető utat jelzi a „Délbácska”
vasárnapi cikke.

Igen, méltóztassék végre a legilleté-
sebb helyen tudomásul venni e cikk égetően aktu-
ális igazságát, mely szerint: „az Országos Ma-
gyar Párt van hivatva egész súlyával és te-
kintélyével az elnökség útján odahatni, hogy
a helyiszervezetekben meginduljon az élet, a
megbeszélések, az eszmék kiforrjanak, hogy a
megválasztott vezetők ne csak saját lelkükből
merítsenek, hanem ismerjék meg a nép vélemé-
nyét és kívánságait, viszont velük ismertessék
meg saját felfogásaikat.”

Vagy rátérünk végre erre az utra és az
egész vonalon teljes őszinteséggel és becsü-
letességgel magunkévá tesszük ezt az irányt és
munkaprogramot, amely esetben a pártveze-
lés bizton számíthat száz és száz dolgos kéz
támogatására, mely a mult hibáin és mulasz-
tásain okulva, a pártvezetőséggel egyetemben
vállvetett munkálkodással lefekteti azt a szilárd
alapot, amely biztosítékát képezi a jövő kü-
delmek sikerének. És ezzel már adva van a
magyar kisebbség jobb jövője.

Vagy, — amitől Isten óvjon — folytatjuk
az eddigi működési módszert, de akkor saját
ügyünknek leszünk — tudatosan — sirásói.

K. S.

Miniszterek készítik elő a radikálisok szarajevói naggyűlését

Beogradból jelentik: Néhány nappal eze-
lőtt megirtuk már, hogy a radikális párt Sa-
zarajevóban nagy népgyűlést fog tartani, amely
a boszniai radikálisok seregszemléje lesz. A
népgyűlésen maga Pasic Nikola miniszterelnök
is részt fog venni és így a radikális párt nagy
előkészületeket tesz, hogy ez minél jobban
sikerüljön.

A népgyűlés előkészítése tegnap este a
zagrebi gyorsvonattal Bródon át Szarajevóba
utazott Srzskics Milán törvényegységesítő és
Miletics Krszta közlekedési miniszter dr. And-
rics Vlada agrárreform államtitkár kíséretében.
Eredeti terv szerint Maximovics Bozsa belügy-
miniszternek is Szarajevóba kellett volna utaz-
nia két társával, de az ő útja ismeretlen okok
miatt elmaradt, nagyon valószínű azonban, hogy
későbbi időpontban utazik Szarajevóba.

A miniszterek és államtitkár hosszabb
ideig fognak Szarajevóban maradni és ezen idő
alatt tanácskozásokat folytatnak a radikálisok
boszniai vezetőiből, hogy minél nagyobb
szabásúvá tegyék a szarajevói naggyűlést.

Miletics Krszta közlekedésügyi miniszter
a szarajevói vasútgazgatóság ügymenetét is
felül fogja vizsgálni, azután pedig megtekinti a
munkálatokat, amelyek az Ivn planina nagy
alagút készítésénél folynak.

A vallásügyi tárca

A nemzetgyűlés tegnapi ülésén a vallás-
ügyi tárca költségvetését kezdték tárgyalni.
Trifunovics Misa vallásügyi miniszter hosszabb
beszéd keretében indokolta a tárca elfogadá-
sának szükségességét. A vitához elsőnek dr.
Bazala szólt hozzá és a felekezeti iskolák
visszaállítását követelte. Tiltakozott a zagrebi
katolikus tanítónőképző bezárása ellen, ami
szintén amellel bizonyít, hogy nálunk nem ré-
szesülnek egyenlő elbánásban az egyes fele-
kezetek.

Trifunovics Misa válaszolt dr. Bazalának.

A szkupstina délutáni ülésén Klek
szlovén néppárti szólt hozzá elsőnek a vallás-
ügyi tárca költségvetéséhez. Részletesen bírálta
a kormány működését és különösen azt kifogá-
solt, hogy Szlovéniában a katolikus papság

mostoha bánásmódban részesül a kormány ré-
széről.

Trifunovics Misa vallásügyi miniszter vá-
laszolt Kleknek és kijelentette, hogy ő mindig
tekintettel volt arra, hogy lehetőleg minden
jogos kívánságot teljesítsen.

Jovanovics Jovan földmivespárti különösen
a falusi parasztság mostoha bánásmódja miatt
támadta a kormányt.

Skulj néppárti felszólalása után, az elnök
berekesztette az ülést és a vita folytatását csü-
törtökre halasztotta.

Nincsic Párisban

Nincsic párisi látogatásával kapcsolato-
san a Petit Parisien azt írja, hogy Nincsic
Brianddal az aktuális politika összes kérdéseiről
fog tárgyalni, különösen pedig a locarnói
szerződésről a magyarországi frankhamisításról
és Ausztria Németországhoz való csatlakozási
tervéről. Valószínűleg szóba kerül a jugoszláv-
görög és jugoszláv-bolgár viszony is.

Sztojadinovics Milán pénzügyminiszter
tegnap reggel 7 órakor utazott el Londonból és
délután érkezett meg Párisba.

Pasic elhalasztotta a főbizottság ülését

A radikális párt főbizottságának ülését,
amelyet tegnap délután kellett volna megtar-
tani, általános meglepetésre elhalasztották. Po-
litikai körökben ez természetesen érthető fel-
tűnést keltett és különféleképpen igyekeztek
magyarázni.

Állítólag azért történt az elhalasztás, mert
Pasic a főbizottság első ülésén arra a meg-
állapításra jutott, hogy nem tudja úgy irányi-
tani a főbizottság üléseit, amint szeretné. Épen
azért amellel döntött, hogy elhalasztja annak
üléseit addig, amíg nem bizonyosodik meg
afelől, hogy a főbizottság ülése úgy fog le-
folyni, amint ő akarja. Az elhalasztással most
időt akar nyerni, hogy előkészítse a talajt és
a főbizottság tagjait a maga részére megnyerje,
hogy az azután magáévá tegye nézetét és terveit.

Az elhalasztott főbizottsági ülés iránt ál-
talanos érdeklődés nyilvánul meg a radikális
pártban.

Mit vár Németország a népszövetségtől?

A birodalmi kancellár nyilatkozata

Dr. Luther birodalmi kancellár a ham-
burgi városházán a kereskedők, a hajózás és
az ipar képviselői előtt beszédet mondott,
amelyben leszögezte a német kormány hivata-
los álláspontját a Népszövetség Tanácsának
kibővítése ügyében.

A birodalmi kancellár Németország szán-
dékairól a következőket mondotta:

— Európa jövő politikájának alapja a
locarnói szerződés és Németország azért lép be
a Népszövetségbe, hogy ennek a szerződésnek
érvényt szerezzen. Németország meg van arról
győződve, hogy mint a Népszövetség tagja,
hatásosabban szolgálhatja azokat a nagy gon-
dolatokat, amelyeknek megvalósítására a Nép-

szövetség van hivatva. Németország nem fogja
szem elől téveszteni ezeket a nagy érdekeket
és a Népszövetségben olyan szövet lát, amely
az államok egymás mellé sorakozásában rejő
erőt együttműködéssé fokozza. A német kor-
mány biztosan reméli, hogy a Népszövetség
kilátásai Németország belépésével erősen javul-
nak. Németország teljes erejével iparkodik fog
a Népszövetség munkáját támogatni és a béke
gondolatát előmozdítani, de elvárja, hogy Né-
metország érdekeivel szemben ugyanilyen
megértés nyilvánuljon meg, amelyet Németor-
szág tanúsít a többi államok érdekeivel szem-
ben. A Tanács összetételében nem változhat.

Bethlen Genfben magyarázatot ad a frankügyben

Páris, március 3. Bethlen István miniszterelnök tegnap fogadta a Temps budapesti tudósítóját és a következő nyilatkozatot tette: Remélem, hogy midőn Genfben a pénzhamisításban érdekelt külföldi államok vezéreivel érintkezésbe fogok lépni, ebben a nagy lármát keltett ügyben, minden szükséges magyarázatot megadhatok és ezek a magyarázatok teljesebbek lesznek, mint amilyenek sajtó, vagy di-

plomáciai uton voltak adhatók. Azt hiszem, hogy ez nemcsak Magyarország érdeke, hanem az általános megnyugvás érdekét is szolgálja. miután az eddig megmozdult erők azon dolgoztak, hogy ellentéteket támasszanak az érdekelt államok között és eltávolítsák őket egymástól, a helyett, hogy közelebb hozták volna Bizom ában, hogy távollétem alatt semmiféle incidens sem fog felmerülni.

Bethlen Genfbe utazott

Budapest, március 3. Bethlen István miniszterelnök ma reggel hét órakor utazott el a keleti pályaudvarról Genfbe, hogy a népszövetség pénzügyi bizottságának pénteken kezdődő ülésén résztvegyen. A Magyar Hírlap értesülése szerint az ellenzéknek az a szándéka, hogy a miniszterelnök genfi tárgyalásainak tartama alatt tartózkodik minden politikai akciótól. A legszélsőbb ellenzéki szocialisták is minden feltétel nélkül osztják ezt az álláspontot.

Ezzel szemben a Magyarország mai száma közli Vázsonyi nyilatkozatát, amelyben Vázsonyi azt mondja, hogy a fegyvert nem teszi lábhoz, nincs szünet a harcban mindaddig lesz frankügy Magyarországon, amíg ez a kormány nem távozik a helyéről.

Valkó Lajos magyar külügyminiszter is részt fog venni a genfi tanácskozásokon és valószínűleg szombaton vagy vasárnap utazik Genfbe.

A németek látják el kanári madarakkal -- a Kanári-szigetet

Berlin. Tudtuk, hogy a német ipari szellem sok leleményességre képes. Közismert dolog, hogy Németország ügyes kézzel tudja ekzotikus helyeken ekzotikus népművészeti termékek helyébe a maga gyári termékeit becsempészni. De az már minden képzeletet felülmúló szenzációként hat, ami a legutóbbi kanári-szövetség ülésén derült ki s röviden abban kulminál, hogy a németek már élőlényeket ekszportálnak az ekzotikus vidékekre. Ilyenformán már az sem lepné meg az embert, ha egy utazó valamelyik afrikai őserdőben a legkülönbözőbb állatokat fedezné fel és csak utólag jönne rá, hogy a madár szárnya alatt ott van a német iparra oktrojált signum: Made in Germany.

A kanári termelők gyűléséről különben részleges tudósításunk itt következik:

Az elnök így szólt:

— Az ülést ezennel megnyitom és nyomban áttérünk a napirendre!

Ez a kijelentés nem a német parlamentben történt, sem pedig a német nagyiparosok konferenciáján, hanem a kanári termelők gyűlésén, mely huszonnyolc kanári-egyesület tagjait foglalta magában.

A németek a kanári tenyésztést is komolyan, rendszeresen üzik. Rengeteg kis polgári család szakértelemmel, kedvvel tenyészt a kanárikat olyan hozzáértéssel és szenvedéllyel, hogy Németország a kanárikból évente félmilliót szállít ki Észak-Amerikába. Háboru előtt a kivitel egy millióra rugott. Egy kanáriért tíz aranymárkát kapnak, így évente hatmillió aranymárka folyik be.

A német kanári-nevelés eredetisége ab-

ban áll, hogy egyáltalán nincsenek tekintettel a kanári tollazatára. Nincs is olyan, kanárijuk, mely látta volna Kanári-szigetét, ha csak utólagosan megrendelésre nem importálták oda. Mind Németországban születtek. Csak az énekük a fontos. A kiállítás, az évente megtartott vásár, a kanáriszklapok oktadják a tenyésztőket a nevelés szempontjaira s a hang iskolázására.

Egy ilyen szaklapban látjuk, mi mindent kell tudnia a német kanárinak, hogy sikerrel kiálthassa a vizsgát.

— Díjat csak az a kanári kaphat, — írja a szaklap — amelyik megfelel az alábbi tizenegy követelménynek. A madárnak tudnia kell a mély trillát, az ezüstös trillát, a csattogó trillát, a dallamos éneket, a füttyöt, a bugást, a kotlóhangot, azonkívül a csipogást is.

Mindez azonban nem elegendő. Ezeknek a hangoknak gáncstalanoknak kell lenniük. A szaklap felsorolja azokat a hibákat is, melyek a kanárit érdemtelené teszik a díjra. Ezek a következők:

— A csattogó füttyülés, a rikoltás, az érdes éneklhang, a fűlértő fütty, a fejhang, az egyeneilen dallamvezetés, a trombitáló hang.

Többnyire három-négy kanárit árulnak együtt, melyek össze vannak tanulva, mint a zenekar tagjai, úgy hogy dallamos torkuk hangszíne, bugása, trillája gyönyörű összhangba oivad.

Eufreadre ur, a kanári-egyesület ügyvezető elnöke, így nyilatkozik:

— Ha ilyen kanári-zenekara van valakinek, az bizvást lemondhat arról, hogy bevezetése a rádiót.

Páter Tomcsányi meghalt

Kedden reggel Budapesten holtan találták ágyában Páter Tomcsányit, a hírneves jezsuita szerzetest. Már nyolcvanadik esztendejét taposta, de halálára nem volt elkészülve senki, kivéve őt magát. Egészen az utolsó napig példátlan szívóssággal látta el összes tennivalóit: misézett, sokat gyóntatott, ügyes bajos embereket fogadott egész nap. Amikor arról beszélt, hogy hirtelen halállal fog meghalni, senki se akart hinni neki. Sejtelve azonban valóra vált kedden a hajnali órákban.

Negyvenhétéves volt és már harminc éve jezsuita, amikor felkerült Budapestre. A studium és a papnevelésben való közreműködés Innsbruckban, rövid tanárkodás Kalocsán, lelkipásztorkodás Szatmáron, — mindez nem igen szerezt egy szerzetesnek országos hírnevet. Itt Budapesten azonban egyszerre megnyílt előtte a tér.

Lelkipásztori taktikája nagyszerű volt: soha nem riasztot el senkit, s ha kapacitált, — ezt

az illető soha nem vette észre. Mindenki úgy ment hozzá, mint egy régi, bizalmas jó barát-hoz. S az örökké mosolygó, sohasem ideges, sohasem siető páter roppant megértéssel hallgató meg mindent. Könnyű volt neki nagy hatást gyakorolnia az ő körülötte élő katolikus társadalomra: mindenkinek ismerte minden ügyét, minden baját, minden óhaját. Nagyszerű tanácsadója lett így az egész arisztokráciának. Az Apponyiak, Zichiek, Széchenyek, Wenckheimok, Pálfiak, az Eszterházy- és Károlyicsaládok hitbuzgó tagjai stb. stb. úgy becsülték, mintha családjukhoz tartoznának. Különösen gróf Apponyi Albert volt bizalmas viszonyban az egyszerű szerzetessel, kinek véleményét minden ügyben a legnagyobb figyelemmel hallgatta meg.

De az egyszerű cselédnek, napszámosnak vagy koldusasszonynak éppen olyan készséges türelemmel állott rendelkezésére, mint akár Apponyinak. Ha egy beteg hívő a jezsuiták kö-

zül éppen Tomcsányit kívánta látni, a páter örömet ment hozzá akár éjszakán át egymásután. „Nem tehetek nagyobb dolgot, mintha megkönnyitem egy embernek a halálát.”

Hogy kötelességeit mindig teljesítette, azt egy jezsuitával szemben kiemelni szinte bántó. A jezsuitát külön eskük és fogadalmak kötelezik az abszolút engedelmességre. „Obediens, veluti cadaver”. Engedelmes föllebbvalóival szemben s oly akaratnélküli, mint a hulla.

A temetés iránt már megkezdődtek az intézkedések. A Jézustársaság által kiadott gyászjelentés szerint az elhunyt kitűnő szerzetes holttestét csütörtök reggel 8 órakor felravalozzák a Kongregációs Otthon kápolnájában. Ez időponttól kezdődően kereshetik fel tisztelői, hívei és lelki gyermekei az elhunyt koporsóját. Lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot ravatala mellett a kápolnában és a Jézus Szíve-templomban egyidejűen csütörtökön délelőtt 10 órakor tartják meg. A holttest beszentelési szertartása csütörtökön délután 3 órakor lesz és annak végeztével rendtársai és tisztelői kikísérik a kerepesi-temetőbe, ahol a rendi sirboltban helyezik végső nyugalomra.

Árzuhanás Newyorkban

Newyorki jelentés szerint az ottani tözsdén a mai napon valamennyi értékpapirban világrekordot jelentő árzuhanás következett be.

A szokolhamisítás

Csehország feljelentést tett Mészáros Gyula tanár ellen

Bécsből jelentik, hogy a Stunde a következő párisi táviratot közli: A cseh kormány bünvádi feljelentést tett Mészáros Gyula tanár ellen, aki időközben török állampolgár lett. Őt vádolják a cseh bankjegyhamisítás értelemi megszervezésével. A feljelentést Angorába küldték. A feljelentés szerint Mészáros Törökországban kémiszolgálatot teljesít egy olyan állam javára, amely Törökországgal ellenséges viszonyban van és ebből él.

Miért kell tavasszal korán vetni?

A tavaszi gabonát, úgy mint tavaszi búzát, sörárpát és zabot többnyire március folyamán vetik el, csak néha áprilisban. Mióta a mezőgazdaság kérdéseivel a tudomány is behatóan foglalkozik s nevezetesen mióta a gazdasági növények betegségeit is alapos biológiai kutatás tárgyává tették, a szakemberek hangoztatják, hogy tavasszal sokkal jobb korán, mint későn vetni.

A tavaszi vetéssel mindenképp azért tanácsos sietni, mert a szárazságra hajló éghajlatunk alatt az elvetett mag annál biztosabban tud csírázni és megerősödni, minél korábban kerül a földre. Kora tavasszal a földben még bőven van nedvesség. Későbbben a feltalaj hamar kiszáradhat s száraz talajban, forró napsugárban az elvetett mag nehezen csírázik. Amely vetés késő tavaszra már megerősödött, annak az esetleg bekövetkező száraz idő távolról sem árt meg annyira, mint az elkésve földbe juttatott magból gyengén fejlődött, zsenge vetésnek.

A gabonalegyekre való tekintettel is célszerű sietni. Ugyanis a gabonalegyek nem annyira a megerősödött, mint inkább a zsenge vetésbe szokták petéiket rakni. A meleg időjárást szeretik, hűvösebb időben nem rajzanak s meg sem jelennek. Végül a különböző penészgombák miatt is igyekezzünk tavasszal korán vetni. A penészgombák melegben gyorsabban szaporodnak el és könnyebben fertőzik meg a vetést, mint hűs időben. Elterjedt nézet szerint +5° C melegben a gabona csírázik, de a fertőző penészgomba spórájának csírázása a +8° C meleg szükséges. Ha tehát korán vetünk, a fertőzés veszedelme lényegesen kisebb, mint késői vetés esetén.

Olvassa a Délbácskát!

A noviszadi rendőrség izgalmas hajszá után elfogott egy temerini embert, aki feltűnően hasonlít az osieki rablóbanda egyik tagjához

Abban a pillanatban vették észre, amikor a noviszadi főszolgabírósi épület előtt álkodott — Izgalmas hajszá után a Vasut uccában elfogták

A múlt éjjel egy noviszadi rendőrjárat szokásos ellenőrző útját végezte a póstától a Vasut uccán, a Magyar uccán és a Futaki uton végig. Amikor a rendőrjárat a Zrínyi uccába fordult egy gyanús külsejű egyént vett észre, aki az uttest közepén állva állandóan figyelte a noviszadi főszolgabírósi épületét. Az őráratnak feltűnt a különös éjjeli vendég s miután az utóbbi időben egymás után fosztották ki a szolgabírósi épületeket és az irodában elhelyezett pénztárszékereyeket, a rendőrök nyomban meggyorsították lépteiket, hogy közelről is szemügyre vehessék a gyanúsán álalkodó ismeretlent.

Amikor az illető észrevette a közeledő őráratot, az ucca másik felére ugrott és szaporán lépésekkel a Vasut ucca felé sietett. A rendőrök utána iramodtak és most hangos kiáltásokkal figyelmeztették a járókelőket is, hogy a tovasiető egyént állítsák meg. A járókelők, azonban, akik ilyenkor éjjel után maguk is legjobban örülnek, hogy a saját lábukon tudnak megállni, nem sokat törődtek a felhívásokkal, hanem tovább imbolyogtak lakásuk felé. Az egyik ilyen imbolygó kísértet, aki teljesen iluminált állapotban került ki valamelyik kocsmából még fel is tartóztatta a kötelességüket teljesítő rendőröket, amennyiben a következő kérdést intézték az egyikhez:

— Mondja csak biztos ur, mi az a micsoda, ami az égen látható, a hold-e vagy a nap?

Szerencsésje volt az ipsének, hogy nyakleves nélkül szabadult. Az egyik rendőr még hallotta, ahogy a kíváncsi egy hazafelé támooggó járókelőhöz fordult ugyanezzel a kérdéssel, mire a másik udvariasan így válaszolt:

— Erre a kérdésre nem válaszolhatok, én ugyanis idegen vagyok Novisadon.

Időközben a hajszá tovább folyt. A gyanús ismeretlen rohanva száguldott a Vasut uccán végig, a rendőrök utána. Zajos kiáltások vették fel az ucca csendjét:

— Állj! Megállni! Azonnal megállni!

Az ismeretlen azonban nem törődött a figyelmeztetésekkel, hanem tovább rohant. A rendőrök azonban jobb futóknak bizonyultak, s amikor az ismeretlen az Antunovics-féle vendéglő elé ért s éppen be akart fordulni, a rendőrök elérték és nyakoncsípték.

Egy katona betört a noviszadi pénzügyigazgatóság tresszorjába

és egy láda ujveretű nikkelpénzt lopott

A noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság a napokban feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy ismeretlen egyén behatolt a pénzügyigazgatóság pincehelyiségeiben elhelyezett tresszorba és onnan egy láda ujveretű 25 parás nikkelpénzt ellopott. Miután az új 25 parások előállítására az államnak többre került, mint amennyi az értéke, a pénzügyigazgatóság nem is bocsátotta forgalomba a pénzt és feljelentésben kiemelte, hogy nagy súlyt helyez arra, hogy a tettes kézrekerüljön és az új nikkelpénz forgalombahozatala megakadályoztassék.

A rendőrség nyomban erélyes nyomozást indított a rejtélyes ügyben. Már a nyomozás első stádiumában a véletlen sietett a rendőrség segítségére. Ugyanis tegnap délelőtt egy ur jelent meg a rendőrség bünyői osztályán, aki beszélgetés közben megemlítette, hogy az ujveretű 25 parás nikkelpénzek már forgalomban vannak. Mutatóit is mindjárt egyet, amelyet Popov Péter Mileticseva uccai borbély üzletében kapott. Ugyanakkor jelentette Sztankovics Szava detektív, hogy a „Javor“ papírüzletben egy katonát látott, aki több 25 parással fizetett.

Az első jelentések beérkezése után Malencsics Radoljub rendőrfogalmazó vette kezébe a nyomozást és csak az ő erélyességének és körültekintésének tulajdonítható, hogy a betörőt

— Megvagy gazember — mondotta daldalmassan az egyik. Gyerünk csak a főkapitányságra.

A borzas külsejű ismeretlen egész testben remegve, kegyelemért esedezett, de javveszékéle nem hatotta meg a rendőröket, akik a furcsa alakot előállították.

Az ügyeletes tisztviselő nyomban kihallgatta. Az ismeretlen kijelentette, hogy Mór Józsefnek hívják s hogy Temerinben folytat cipész-mesterséget. Okmányai és igazoló írásai ugyan nem voltak, de váltig hangoztatta, hogy valóban temerini polgár s hogy semmiféle bünyös szándék nem vezette Noviszadra. Pasicsevo-ra akart utazni, de miután lekéste a vonatot, egy kocsmába ment, ahol megivott négy spricert, majd a városban sétára indult.

— Ki akartam magamat — mondta Mór József.

— És mi csináltál a főszolgabírósi épület előtt?

— Kérdezte a tisztviselő.

— Megtetszett nekem az épület és megcsodáltam — válaszolta a betört.

— És miért kezdél futni, amikor megláttad a rendőröket?

— Megijedtem tőlük.

Ezzel Mór József megfordult és abban a hiszemben, hogy „a megfogtam a kötelességét, a mór mehet“ a kocsma felé indult. A tisztviselő azonban figyelmeztette, hogy egyelőre még szükség van az ő jelenlétére, miért is a rendőri fogdában bocsátásának rendelkezésére egy fekvőhelyet.

Tegnap reggelre azután kiderült, hogy Mór József személyleírása feltűnően egyezik annak az embernek a leírásával, aki február 25-én betört az osieki főispáni hivatalba ahonnan ismeretlen tettesek 75.000 dinárt zsákmányoltak. Ha a nyomozás megállapítja, hogy Mór József valóban a keresett, akkor a noviszadi rendőrség nagyszámú gáncsot állt, amely talán világhírességet deríthet az összes eddigi vidéki betörésekre. Egyelőre a temerini hatóságok fordultak felvilágosításért, vajjon Mór József állításai megfelelnek-e a valóságnak s csak akkor döntenek majd további fogvatartása fölött.

Amikor azonban Malencsics rendőrfogalmazó elvitt a bizonyítékokat és figyelmeztette, hogy a pénz még egyáltalában nem került forgalomba, Gudurás nem tagadott tovább. Bevallotta, hogy a múlt napok egyikén behatolt a pénzügyigazgatóság pincehelyiségeibe, feltörte az ajtót és a tresszorba nyomult, ahonnan a legelső könnyebb ládát kiemelte. A ládát azután felbontotta, kivett belőle egy zsák ujveretű nikkelpénzt, a ládát a félreeső helyen rejtette el és a zsákot a pénzzel együtt észrevétlenül a kaszárnyába vitte ahol a legényszobában elrejtette.

A vallomás alapján a detektívek a kaszárnyába siettek, ahol házkutatást tartottak abban a szobában, ahol Gudurás aludt. Rövidesen meg is találták a zsákot és a benne levő megmaradt pénzt, amelyet azonnai a rendőrségre hoztak.

A rendőrség tovább folytatja a nyomozást, hogy elsősorban megállapíthassa, milyen körülmények között sikerült a katonának a lelakolt tresszorba jutni. A nyomozás befejezése után a tolvajt átadják a katonai hatóságoknak.

A Pallavicini-Bethlen affér

Budapest, március 3. Pallavicini György ma délben az Eszaki közléte a parlament-Bethlen István ellen emelt vádjait, amelyek Bethlen István hónapok óta tudott a frankhamisításról és mindent elkövetett a bünyös elpalástolására, egyben felhívta a minisztereket, hogy indítson ellene rágalmaszi ügyet. Pallavicini hírszerint, mielőtt ezt a rendkívül súlyos lépést megtette volna tanácskoztatott Apponyival, Andrássyval, Vázsonyiival és Friedrich Istvánnal. A tanácskoztatás hírszerint arról is szó volt, hogy Vázsonyi vállalja el Pallavicini védelmét.

Pallavicini György őrgrof, akit ma délelőtt megidéztek a rendőrségre, az idézésnek nem tett eleget. Nem szabályszerű idézést kapott, hanem udvarias meghívást, mert a meneti jog felfüggesztése nélkül szabályszerű idézést nem lehet küldeni.

Bethlen István gróf és Pallavicini őrgrof tegnapi összecsapásának lovagias folytatása lesz.

RÁDIÓ MŰSOR

március 4-én

(A városok mellett lévő szám a hullámhosszat jelenti)

BEOGRAD (1650) 13.30 órákor hírek.
BÉCS (530) 11 órákor zene; 16.15 órákor hangverseny; 17.15 órákor mesék; 18.10 órákor színházi hírek; 18.25 órákor felolvasás Goetheről; 19.10 órákor eszperantó tanfolyam; 19.40 órákor angol tanfolyam; 20.15 órákor német szerelmi dalok; 21.15 órákor humoros elbeszélések.

BUDAPFST (549) 9.30, 10.30 és 12.30 órákor hírek, közgazdaság; 11.30 és 13.30 órákor zongorajáték; 14.30 és 15 órákor hírek, közgazdaság; 16.30 órákor Tóth Tihamér dr. egyetemi tanár ifjúsági előadása; 17 órákor szórakoztató zene; 18 órákor Rákosi Jenő előadása; 19 órákor a magyar kir. Operaház Manon előadása; 22 órákor tánczene.

BERLIN (505 és 576) 16.30 órákor kínai líra; 17 órákor házi zenekar; 18.45 órákor előadás a gyújtógyártásról; 19.15 órákor költőkörkörös technika; 19.45 órákor a tánc fejlődése; 20.30 órákor Die Katastrophe rádióregény; 21 órákor Stimmen der Völker dalest.

RÓMA (425) 14.15 és 17.10 órákor házi zenekar; 17, 20.30 és 22.50 órákor Stefani ügynőkségi hírei; 17.30 órákor mesék; 18 órákor jazz-band, 22 órákor időjelzés harangütésekkel. 20.40 órákor Addio Giovannira operett.

STUTTGART (446) 16.30 órákor hangverseny; 15 órákor előadás a hipnózisról; 20 órákor kabaré; 21 órákor vidám est.

ZÜRICH (515) 15 órákor Schein művészcsohad hangversenye; 16 órákor tánczene; 18.15 órákor mesék; 20.15 órákor angol tanfolyam; 20.30 órákor katonazene.

PRÁGA (368) 17 órákor zene; 20.02 órákor kamarazene.

HIREK

Népies tájszólások

Furcsa emberek lehetnek Beogradban. Egyik lapban olvasom, hogy a közoktatásügyi minisztérium összes női alkalmazottai lemondottak állásukról, mert valahányszor a képviselők fentjárnak a minisztériumban és csendőrt vesznek észre a miniszter ajtaja előtt, olyasfélét mondanak, amilyeneket nemrég Dragovic képviselő mondott Rádics miniszter urnak. Ezt a népies hangot és a populáris tájszólást azonban nem bírják a hölgyek, irtóznak a rusztikális kifejezésektől, fülüket is sérti a kerekded tömönlat és inkább otthagyják állásukat, sem hogy továbbra is eltűrjék a diatonikus dur skálában elmondott furizót.

Már pedig nincs igazuk. Megszokhatták már a népies kifejezéseket Rádics környezetében. Igaz, hogy nem valami esztétikus dolog, ha csak úgy „uk muk fuk“ odamondogatják az emberek egymásnak, hogy menjenek valahová, de hát ilyenek most az emberek Beogradban. Furcsa mondásaik vannak. Pedig szegény csendőrök nem érdemlik meg. Láttam már embereket, akik ha íróasztalt látnak elálmosodnak; ha borosüveget látnak berugnak; ha növel találkoznak selypítenek és ha újságot olvasnak mély álomba merülnek. De olyanokat, akik ha csendőrt látnak rögvést kilőzámra szállítják a gorombaságokat, még nem igen láttam. Azt mondják, hogy felfrottyan bennük a vér, ha csendőrt látnak, mert ha csendőrt látnak, Rádicsra gondolnak, s ha Rádicsra gondolnak, nyomban a nyelvükre tódul Berlichingeni Götz örökéletű mondása.

Ebben sincs igazuk. Megengedem, hogy Rádics a nép embere s vele közvetlen modorban is lehet érintkezni, amugy „zdravo bre, kako si“ módon.

De mindehhez nem feltétlenül szükséges a népies tájszólás. Gorombaságokat finomabban is lehet elmondani. Például, a német is milyen előkelően mondja: „Sie können mich gern haben“. Vagy „tiszteltetem a nagyapát maga özönvizelőtti cserebogár“. A cserebogár ugyebár kedves kis állatka, tehát nem sértés. Vagy ha azt mondom: „Kedves Móríc bácsi a maga jobbfele feltűnően hasonlít a hollandiai szélmalomokhoz“. Ez nem sértés és nem sértés az sem, ha valakinek, aki nem nagyon kóser, azt mondom: „Mondja kedves kolléga ur, maga nem Frankiaországban született?“ Mindent el lehet mondani, csak a tónust kell eltalálni. Nem muszáj mindjárt a hosszú Bertával kirukkolni.

Nincs igazuk tehát, amikor a képviselő urak a csendőrré meg Rádicsra hivatkoznak. Vallják be őszintén; a szokás hatalma ez, nem más. Nagyon is benne van már a nyelvük hegyén a népies tájszólás. Én nálam például épen az ellenkezőjét váltja ki a csendőr jelenléte. Ha ugyanis csendőrt látok, nem azt mondom neki, hogy „menjen valahová“, hanem ilyenkor szép csendesen, messzi ivben elkerülöm és — én megyek valahová.

De nem oda, ahová a képviselő urak a miniszter urat küldik. K. A.

1926. Március 4. Csütörtök

Római katolikus: *Kázmér*. Protestáns: *Kázmér*. Görög keleti: *Porfirije*. A nap kel reggel 6 óra 36 perckor, nyugszik 5 óra 48 perckor. A hold kel 11 óra 45 perckor, nyugszik 8 óra 55 perckor. Nemzeti Színház: A mumus. Apolló mozi: A fehér apáca. (A főszerepben Lilian Gish). Este 8 órakor: Goldsand Róbert hangversenye. (Sloboda nagyterme).

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Nagyobb és hirtelenebb változások nélkül. A szelek csak a délvidéken és a legszélsőbb északon fognak erősödni. Észak felől felhőzet, amely némi esőt hoz. A hideg még tovább tart és különösen a déli tengerparton lesz érezhető, de csakhamar meleghullám fogja felváltani.

Jóslat Novisad részére: Csendes, változékony, esetleg némi esővel. Hőmérséklet —1 foktól +8 fokig.

— **Emlékkünnepély.** A múlt évben tartott missziók évfordulóján templomi ünnepek lesznek a beltéri rom. kath. templomban. Pénteken délután 6 órakor német szentbeszéd és ájtatosság. Szombaton délután 6 órakor magyar szentbeszéd és ájtatosság. Vasárnap délután 6 órakor pedig bunyevác szentbeszéd és ájtatosság.

— **Teadelután.** A noviszádi szerb jó tékony nőegylet vasárnap délután négy órakor teadelutánt rendez a Szloboda szálló nagytermében. Jegyek elővételben a Szlavia könyveskereskedésben kaphatók, harminc dinárért.

— **Az olasz pósta Szent Ferenc bélyegeket ad ki.** Az olasz póstaigazgatóság Asszisi Szent Ferenc halálának 700-ik évfordulójára külön Szent Ferenc bélyegeket hoz forgalomba, még pedig ötféle változatban: 20, 40, 60, 125 centizimis és 5 lírás értékben.

— **Goldsand Róbert ma esti hangversenye 8 órakor a „Szlobodában“.**

— **Több ezer állami tisztviselő nem kapta meg a fizetését.** Zagrebból jelentik: Kelemtelen meglepetésben részesültek március 1-én a tartományi kormány, az egészségügyi hivatalok és több állami hivatal tisztviselői. Amikor ugyanis a fizetésükért jelentkeztek, a zagrebi állami pénztár vezetője kijelentette, hogy a fizetéseket nem utalhatja ki, mert erre vonatkozólag még nem kapott felhatalmazást az illetékes minisztériumoktól. Ugyanilyen visszautasításban részesültek a középiskolai tanárok és az állami tanítók. Még kellemetlenebb helyzetben vannak a kragujeváci állami tisztviselők, akik már két hónapja nem kapták meg fizetésüket. A pénzügyigazgatóság nyilatkozata szerint ugyanis a közoktatásügyi miniszter még nem hagyta jóvá a szükséges hitelt s ennek következtében az állami tisztviselők a minisztérium mulasztása miatt már két hónapja nyomorognak. Megállapítást nyert különben, hogy március 1-én több ezer állami tisztviselő nem kapta meg a járandóságait.

Március 6-án szombat este „Krizantém“ a Szlobodában

— **A nők politikai térhódítása.** Az Eszperantó Híradó jelenti hogy a hindu Nemzeti Gyűlés elnökül Sarajim Naidu ismét hindu költőnőt választották meg, mert csak őt tartják képesnek a várható nagy ellentétek eloszlására. Érdekes, hogy Newzeland államban hozták be először a világon, már 1893-ban a női szavazati jogot, de csak most került be először nő, Melville kisasszony, mint képviselő, a parlamentbe.

— **Huszonhárom kilométer a föld alatt.** Az Eszperantó Hírszolgálat jelenti, hogy a turisták nagy öröme a postumiái 23 kilométer hosszú barlangrendszerét most tavasszal az összes utakat egyesítve átadják a közönségnek. Az egyesítés egy-két kilométeres furás által vált lehetségessé. Örvények, szakadékok, tavak földalatti csodás világa nyílik meg újra a világnak.

Március 6-án szombat este „Krizantém“ a Szlobodában

FEKETE LAJOS:

Rongyos kis téli dal

— *Ágra akadt valami s lengeti a szél,
a madárka nem mer a jára szállni: fél.
Mi lehet, mit árván himbálgat a szél?
Idn bunak eresztett szegény ember gondja,
nagyamama lett menyasszony cifra, régi rongya,
vagy tán duhaj legény tépett inge széle?
elázott, kifakult, ósdi csipke-féle.*

— *Remegő, vékony, cafatka testét
beszállta a köd s a fagyos téli esték;
vacogva zihál a szellő át rajta,
ki tudja mikor akadt fenn a gallyra.
Ki tudja mióta civódik a széllel,
az ág milyen régen téphette már széjjel.
Titokrejtő holmi lehetett talán,
el-elálmódzó kislány ablakán?
talán lenge jüggöny volt régen szegényke
s rajta bekacagott vig napfény-legényke.*

— **Ma este játszik a csodagyerek zongoraművész a „Szloboda“ nagytermében.**

— **A pápa tiltakozása az egyoldalú olasz egyházpolitika ellen.** A pápa a napokban levelet intézett Gasparri bíboros államtitkárhoz, amely udvarias és előkelő hangon, de erélyesen tiltakozik az ellen, hogy az olasz kormány egyoldalúan akarja rendezni az egyházpolitikai függő kérdéseket. A kormány igyekszik ugyan az elmúlt szabadkőműves kormányok jogtalan intézkedéseit hatálytalanítani s az egyházra nehezedő béklyókat egymásután eltávolítani, amit a pápa dicsérettel ismer el. De fenntartja azt a jogilag egyedül helyes álláspontot, hogy az egyház ügyeit még világi vonatkozásukban sem lehet az egyházi főhatóság hozzájárulása nélkül rendezni, ami addig természetesen nem lehetséges, amíg a főkérdést, a pápa szabadságát és függetlenségét illetőleg, meg nem oldják.

Megérkeztek! Gyönyörű fehérműmek, nyakkendők, francia harisnyák, Borsalino kalapudonságok; garantált legelősebb ár **Fuchs** divatruüzlet, a Menrat palotával szemben. 2994-1-15

— **Városi Jódos gyógyfürdő R. T. Novi Sad,** értesíti a n. é. közönséget, hogy a gőzfürdő f. hó 5 től hétfőn, csütörtökön egész nap és pénteken délután nők részére a többi napokban férfiak részére.

— **Ma exhumálnak Bács Palánkán egy 7 év előtt meggyilkolt férfit.** Bács Palánkán 1918 ősszel egy katona fejeverével több lövést adott le Stefan Mihályra, aki a helyszínen azonnal meghalt. A gyanu Pesics Rajko sabáci kovácsra terelődött, akit kedden le is tartoztattak és beszállították a noviszádi ügyészégre fogházba. A meggyilkolt Stefan Mihályt ma fogják felboncolni Palánkán. A noviszádi törvényszék részéről Skreblin Iván vizsgálóbíró és Pavlovics Braniszláv ügyész vesznek részt az exhumáción, amelyet Uvalics és Zrilics palánkai orvosok ejtenek meg.

BUTOR RÉSZLETFIZETÉSRE

ATLAS D. D. BUTOR és FAÁRUGYÁRBAN Novisad, Sumadijska u. 10. (A Hal-téren túl.)

— **A királynő kedvenc itala — az apatini barna sör.** A legutóbbi bétjei vadászat alkalmával, amelyen a királyi pár is részt vett, Mária királynő kívánságára apatini barna sört szolgáltattak fel. A sör annyira ízlett a királynőnek, hogy nyomban kiadta az utasítást, miszerint a királyi udvartartás állandóan apatini sörral legyen ellátva. Az apatini sörgyár pedig elismerő oklevelet kapott az udvarnagyi hivaltól, amelyben a királyi pár legmagasabb elismerését fejezte ki a sörgyárnak a kiváló minőségű sör készítése fölött.

Az **APOLLO**-ban

ma, **csütörtökön** kezdődnek és eseményszámba mennek

A FEHÉR APÁCA

előadásai, mely a filmgyártás legnagyobb műkinése! - **11 felvonás egyszerre!** Énekkarkísérett! - Csak 2 előadás naponta: 5 és 7/9 órakor. Vasárnap 3, 6 és 9 órakor. — Felemelt helyárak!

**Németország a nyolcórás munka-
időért.** Berlinből jelentik: A centrumhoz közel-
álló egyik lapudósító ügynökség értesülése
szerint a munkaügyi miniszterek londoni érte-
kezletére utazó német delegátusok törekedni
fognak arra, hogy a nyolcórás munkanapról
szóló washingtoni egyezményt közösen ratifi-
kálják. A delegátusok elsősorban azt igyekez-
nek elérni, hogy a washingtoni megállapodás
tekintetében együttes értelmezésre juthassanak,
hogy ily módon biztosítsák a munkásság jobb
helyzetét az európai nagyipari államokban.

Rövid hírek. Képrejtvényt hagyott
hátra bucsulevél gyanánt Antal József pincér,
aki az éjjel a budapesti Emke kávéházban
agyonlőtte magát. A képrejtvényt, amelyben
halálának okát közli, most próbálja megfejteni
a rendőrség. — Óriási sikerrel mutatták be
tegnap Düsseldorfban Dohnányi Ernő roman-
tikus operáját a Vajda tornyát. Már a harmadik
kép után a lámpák elé hívták Dohnányit,
a darab végén pedig számtalanszor kitapsolták.

Elsőrendű tűzifák, porosz köszén és
gázkocsz házhoz szállítva, Schwarz Testvéreknél
Novisad, Haltér 11. sz. 2757-1-0

**Ma van a Goldsand hangverseny
a Slobodában.** Goldsand Róbert zongorafe-
nomén ma este 8 órakor tartja meg hangver-
senyét a „Sloboda” nagytermében. A hangver-
seny iránt, amelyet az Ingyenkenyér Egylet ren-
dez, óriási érdeklődés nyilvánul, annál is in-
kább, mert tegnapi hangversenye Beogradban
szenzációs sikerrel folyt le. Jégyek még csak
korlátozott számban kaphatók a Lipkovicz trafik-
ban. A közönség torlódásának elkerülése vé-
gett ajánlható, ha mindenki még a mai nap fo-
lyamán megváltja jegyét; mert könnyen meg-
történhet, hogy az esti pénztárnál már nem lesz
jegy.

**Rádió amatőrök segédnyelve az
eszperantó.** Ma már minden nagyobb állomás
eszperantó nyelvű felolvasásokat és kurzusokat
rendez. A barcelonai, kopenhágai, római, ham-
burgi stb. állomások már az újsághireket is
eszperantó nyelven adják le. A noviszádi ama-
töröknek alkalmuk nyílik, hogy e könnyű nyel-
vet elsajátítsák, mert az „Amika Rondo Espe-
rantista” ma este 7 órakor nyitja meg az új
kurzusát. Beiratkozni lehet este a református
iskolában (Ustavska ul. 9). Mindazon ama-
török, kik az eszperantót rádion akarják hallani,
írjanak a következő címre: Amika Rondo Espe-
rantista, Novi Sad, Post. Pretinac 166 és
postafordultával megkapják az eszperantó rádió
műsört.

(x) Kvadrátos puhafa szőlőkaró leg-
olcsóbban beszerezhető a Lisić-fatelepen, Novi-
sad, Kanálison tul. 2266-1-0

**Március 19-én tárgyalja a feljebb-
viteli bíróság Schneider János ügyét.** A
noviszádi feljebbviteli bíróság március 19-én
tárgyalja Schneider János volt sztapári jegyző
ügyét, akit a noviszádi törvényszék, 1925 ok-
tóber 10-én a király, királyné és trónörökös
megsértése miatt 10 évi börtönrre ítelt.

Elítélt vasutasok. A noviszádi tör-
vényszék tegnap 14 napi elzárásra ítélte Má-
riás János 28 éves noviszádi vasuti fékezőt,
mert 1922 februárjától májusáig szolgálati ideje
alatt két csomag sint, 475 dinár értékben, egy
hordó kocsikenőcsőt, négy pár rézlapot és
spárgát lopott vasuti kocsikból. Nagy Mihályt
ezer dinár pénzbírságra ítélte, mert 1922 fe-
bruárjában az állomáson egy vagonból három
csomag sint lopott 800 dinár értékben, a lo-
pásban Baksa Gyula segédkezett, akit szintén
ezer dinár pénzbírságra ítélte a bíróság. Az íté-
let jogerős.

**Megvizsgálták a noviszádi gátat
és a Darányi-telep utait.** Tegnap délelőtt
egy bizottság, amelynek tagjai: dr. Milovano-
vics Milán polgármester, Lakics Jován polgár-
mesterhelyettes, Plavics Nikola műszaki taná-
csos, Vucetics J. Milivoj számtanácsos és Po-
povics Dáka mérnök voltak, megvizsgálták a
Duna gátját a vasuti hidtól Futak határáig,
továbbá a Darányi-telep elhanyagolt utait. A
bizottság ezenkívül megtekintette a hidat is,
attól tegnap újból megkezdték a szerelési mun-
kákat.

**A Noviszadi Kath. Olv. és Gazda-
kör** folyó hó 28-án, vasárnap este 8 órai kez-
dettel „Kultur-Estélyt” rendez, melyre ezton
hívja meg tagjait. Belépő díj nincs, a belépés
kizárólag tagsági igazolvánnyal történik, azon
tagok, kiknek még az igazolvány nincs birto-
kukban, ezt átvehetik este 7-től a kör jegyző-
jétől. A felolvasást Gáspár Imre tanár ur tartja:
Az állatvilág csodái.

SPORT

Rendezik a Peikert-Tuskó alap ügyet.

A zagrebi főszövetség ezévi rendes közgyűlése
három napig tartott. Az éjjel-nappal tartó ta-
nácskozások folyamán rendkívül sok aktuális
kérdés került megvitatás alá és ezeket a kér-
déseket legtöbb esetben a sportszerűség és az
adott helyzet szempontjait figyelembevéve ol-
dották meg. Noviszád és egyben a beogradí
alszövetség hivatalos képviselője ifj. Hadzsi
Kosztá dr. közismert ambíciójával és megalku-
vást nem tűrő törhetetlen kitartásával kifogás-
talanul látta el feladatát ugyanarra, hogy a
háromnapos tanácskozás alatt az egész érte-
kezet középpontja lett. Több kisebb jelentő-
ségű indítványán kívül elfogadták azt a javas-
latát, amely a játékosbiztosításnak a Tuskó alap
utján az egész országra való kiterjedését indít-
ványozza. Ezzel az indítvánnyal kapcsolatosan
Hadzsi dr. kimerítő értekezést folytatott a Tuskó
alap vezetőségével a noviszádi aktuális kérdé-
sekről is. Eredményes közbenjárásának köszön-
hető, hogy a Tuskó alap intézőbizottsága meg-
ígérte, hogy az ismeretes Peikert ügyet a le-
hető legrövidebb időn belül elintézi. Általában
kilátás van arra, hogy a játékosbiztosítások
ügye rövidesen olyan irányítás alá kerül, amely
az alappal szemben többé-kevésbé joggal
megingott bizalmat újra visszaállítja.

Vasárnap megindul a bajnoki szezon.

A kerület választmányának ismeretes sorsolása
alapján a noviszádi kerület első osztályának
tavaszi bajnokságai március 7-én megkezdőd-
nek. Az első mérkőzést a Judo Makkabi csa-
pata játsza a NAK ellen. A két csapat jelen-
legi formájáról nehéz véleményt alkotni, mert
a tavaszi szezonban komplett összeállításban
komoly mérkőzést még egyik egyesület sem
játszott. Sok függ attól, hogy a még hátralévő
időt a játékosok a tréning szempontjából mi-
lyen mértékben használják ki, mert a szezon-
eleji technikai fölényt a nagyobb állóképesség
és a szívósság igen könnyen legyűrheti. A mér-
kőzés a Karagyorgye pályán kerül eldöntésre.

Atlétizál a Rádnicski. A törekvő mun-
kás egyesület minden különösebb beharangozás
nélkül komoly atlétikát folytat. A korasötét téli
estéken a munkásatléták nagy tömege látogatja
a birkozó és atlétikai tréningeket és főleg a
birkózásban máris igen szép eredményeket ér-
tek el. Vasárnap lépnek először a nyilvánosság
elő. Házi birkozóversenyt rendeznek, amelyen
nem kevesebb mint negyven birkozó vesz részt.
Rövidesen mezei versenyt ír ki az egyesület. A
verseny startja Péterváradon lesz, cél az Elite
kávéház előtt.

Március
6-án szom-
bat este „Krizantém” a Slobodában

A nagyvilágot otthonába hozza egy jó

RADIO

Felszereli olcsón és garancia mellett

KONRATH D. D.

Subotica, Pašičeva ul. 1. Telefon 623.

2607-1-6

A dinár árfolyamai

Bécs 1248.50 Prága 59.75
Budapest — Berlin —

Március 3	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.155	—	—	176.50
Zürich	—	1093.50	1093.75	1925.50
Newyork	519.50	56.70	56.72	—
London	25.24	276.—	275.90	485.—
Páris	19.42	212.—	212.—	374.50
Milano	20.85	227.90	227.80	401.50
Prága	15.38	168.40	168.40	296.25
Berlin	—	13.52	1351.50	23.81
Budapest	—	—	—	14.3/4
Brüsszel	23.58	258.50	—	454.50
Bécs	—	800.—	800.75	14.50
Bukarest	227.—	24.—	—	43.75
Amsterdam	—	—	—	4004.50
Szófia	—	—	—	73.—
Krisztianala	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicagói terménytőzsde

1926 március 3. 19 óra

Buza	Tengeri
május 1926 . . . 159.25	május 1926 . . . 77.50
Julius . . . 139 3/8	Julius . . . 80.75
Szeptember . . . 134.25	Szeptember . . . 82 3/8

Irányzat: buza gyenge, tengeri szállard (AVALA)

Noviszadi terménytőzsde

1926 március 3. (Hivatalos jegyzések)

Buza

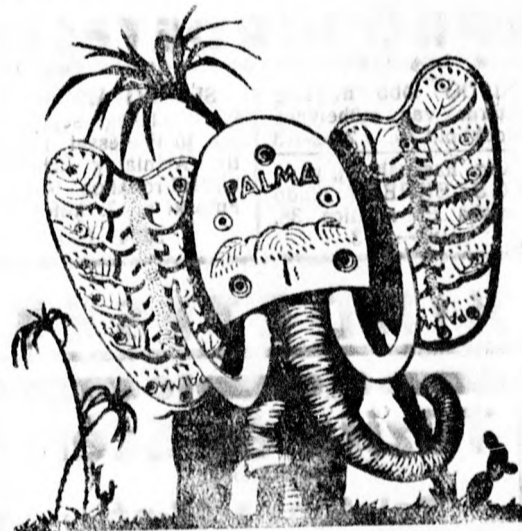
bácskai Usancen, duplikát kassza
kötés 280.—, 550 mm

Buzalízst

bácskai nullás bázis d. k. kötés 450.—, 100 mm

Magok

bácskai búkköny kötés 260.—, 25 mm
Irányzat: lanyha

PALMA

Az elszakíthatatlan PALMA kacsuk sarok és talp elsőrendű nyersanyagból készül, védi a cipőt, háromszor tartósabb a bőrnél és kelle-
mesen ruganyossá teszi a járást.
Nem fényűzés! Köszönet!

Éhgyomorra fél pohár
Schmidhauer-féle

Igmándi

keserűvíz

jó étvágyat, kellemes közér-
zést és munkakedvet biztosít.

OLVASSA EL SAJÁT ÉRDEKÉBEN!

NAGY és SZINTE HIHETETLEN KIÁRUSÍTÁS KEZDŐDIK
HÉTFŐN, MÁRCIUS 1-ÉN

Eladjuk raktáron levő összes selyem-, szövet- és egyéb rőfös-áruinkat

oly olcsó áron,

amely mindenkit bámulatba fog ejteni. — Senki se mulassza el a jó alkalmat szükségletét nálunk fedezni:

PETROVICS I DRUGOVI „A KÉK CSILLAGHOZ” NOVISAD, Kr. Alexandra 8.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Február 20-án reggel	— — —	350
Február 21-én	" — —	342
Február 22-én	" — —	332
Február 23-án	" — —	324
Február 24-én	" — —	317
Február 25-én	" — —	324
Február 26-án	" — —	337
Február 27-én	" — —	352
Február 28-án	" — —	366
Március 1-én	" — —	376
Március 2-án	" — —	384
Március 3-án	" — —	390

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralekban levő előfizetőinket és viszontelárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget jórindul postával utalványozni szíveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

KIADÓ több helyiség raktárnak vagy műhelynek Futoski put 70. 2952-1-3

Alig használt új, nagy JEGSZEKRENY eladó Zrinjska Petra ulica 38. 3183-1-3

SEPRÓGYÁRI előmunkás vajdasági seprógyárhoz jó fizetéssel felvétetik. Ajánlatok Schmolka hirdetőirodához Novisad, Futoski p. 2. küldendők. 3264-1-3

HIRDETÉSEK

Tüzifa és Szén

legolcsóbban

Telefon: 5-47-nél.

Pályázat

A novisadi rom. kat. plebániatemplom sekrestyés és harangozó

állítására ezennel f. évi március 10-ig pályázatot hirdetnek. A föltételek a novisadi rom. kat. plebániahivatalban tudhatók meg.

3265-1-0

Fáth Ferenc
apátplebános.

Eladó ház,

mely áll nagy vendéglőhelyiségből konyhával, 4 szobás lakással, emeleten 5 vendégszoba és nagy pince helyiség **esetleg kiadó** bérbé teljes leltárral. Érdeklődni lehet

Krauss Bernátnál

Laze Kostića (Széchenyi) ulica 16. szám.
3274-1-3

A fűszerszakmában teljesen jártas, volt önálló kereskedő

utazói állást keres

azonnali belépésre, ki vegyészeti szakmában is képzett. Cím a kiadóban.

Könyvelő

az összes irodai munkákban való jártassággal novisadi iparvállalatfiók részére kerestetik. Ajánlatok „Iparvállalat” jeligére

Schmolka hirdetőjébe, Novisad

3175 Futoski put 2. küldendők. 1-3

34 éves, nős, volt közigazgatási, jelenleg iparvállalatnál működő

tisztviselő

irodai, bizalmi vagy ehhez hasonló **állást** keres. — Cím a kiadóban.
3171-1-0

Butorozott szoba

esetleg üres, lehetőleg külön járattal a város központjában kerestetik. — Cím: Schmolka hirdető iroda, Futoski put 2.
3262-1-0

4000

DINAR!

Használja ki a kedvező alkalmat és vásároljon addig, amíg a készlet tart, **4000 Dinárért**

EGY HÁLÓSZOBÁT

masszív gőzölt bükkfából elsőrangú kidolgozásban, elegáns kivitelben, mely áll 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, 1 toilette szögletes vagy ovális tükörrel és üvegekkel, a legfinomabb rézbutorvasalással csakis:

KRAUSZ EDE BUTOR-RAKTÁRÁBAN NOVISAD

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget és t. rendelőimet ezuton értesíteni, hogy

épület- és butorfestő-műhelyemet a Kiszácsi-utca 13. szám alá

helyeztem át és ugyanott mindennemű e szakmába vágó munkát legizesebben és pontosan elkészíték a legolcsóbb árban. Tisztelettel

Wahl István, festő- és mázoló-mester.

Rendelet

Felhivatnak mindazok, akik fegyvertartási engedély birtokában vannak és akik azt nem hosszabbították meg az 1926. évre, hogy a meghosszabbítás céljából legkésőbb március 8-ig jelentkezzenek a főkapitányság 4-es számú szobájában.

Akik a felhívásnak nem engedelmességek, a törvényes következményeket viselik. Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala.

Mihaldzsics s. k.
főkapitány.

Családi ház

3-4 szobából álló, a város központjában megvelelre kerestetik. — Ajánlatok leadhatók a **PÁRISI NAGY ÁRUHÁZNAK**

Garantált tiszta fehér

kősó

és finoman őrölt kősó, vagononként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad

Futoski put 66. Telefon interurban 534.

Egy 15 méter hosszú és 10 méter széles

raktár

azonnal kiadó. Bővebbet: Temerini ut 32. (Új zöldégyiac, a tulajdonosnál.)

Férfiszabó szalónomat

Telečki ulica 3. szám alól március elsejétől
Kralja Petra ulica 25. szám alá
(Korzó mozi udvar) helyeztem át. Tisztelettel

Milan Alterov, férfi szabó

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznica (Petőfi) ul. 30. Telefon: 488.